

۲۰۱۶/۰۷/۲۱

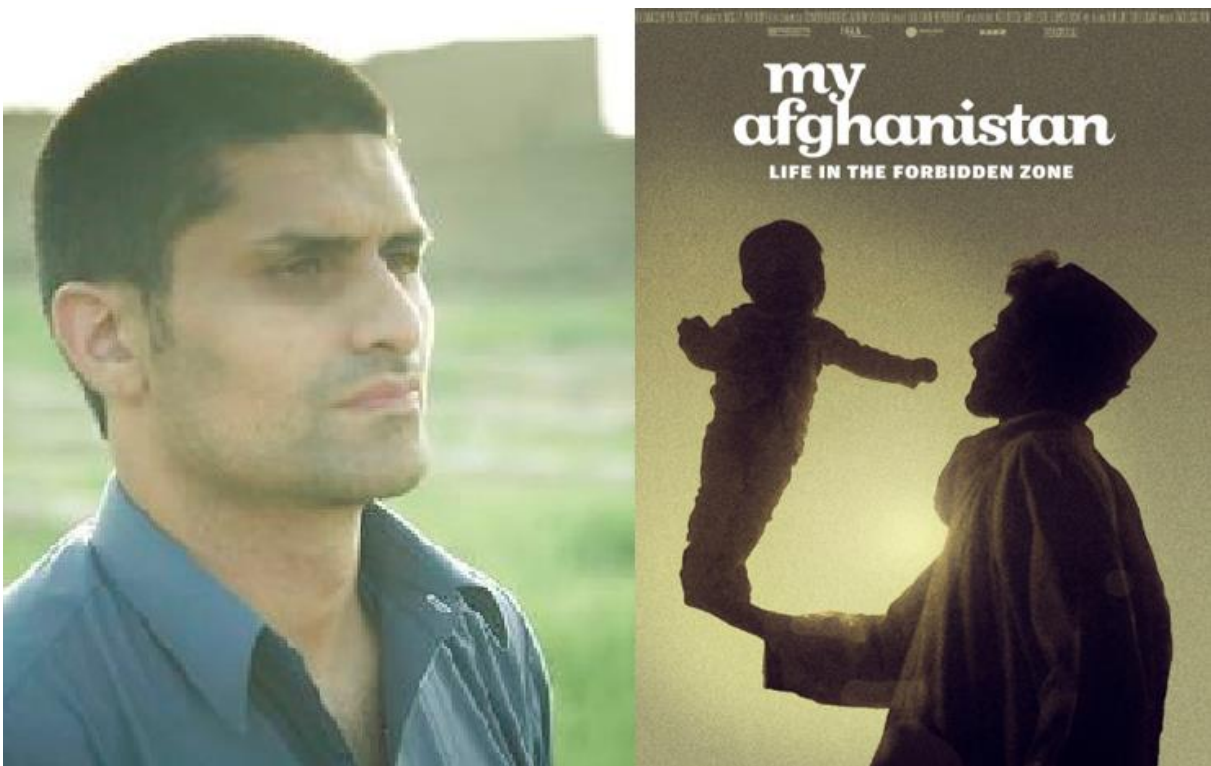
آصف بهاند

زما افغانستان

(Mit Afghanistan)

د افغانستان په باب یو مستند فلم ته بیا ځلي کتنه

لومړۍ برخه

څه موده مخکې یو فرهنگي دوست د یو ځانگړي بندار په ترڅ کې را ته یاده کړه چې له ځینو مهمو فرهنگي کارونو نه چې په بهر کې د افغانستان او افغانانو په باب تر سره شوي دي، د تا په گډون هیڅ یو قلموال یا خبر نه دي او یا هم د هغو په باب څه نه لیکي او نه یې نقد کوي او نه یې د گزارش په بڼه یادونه کوي. ما ور ته کړل یو لنډکی مثال خو به راکړې چې څه داسې مهم شوي دي چې زه او یا هم نور قلموال غافله او ور نه نا خبره یوو. ده را ته و ویل دا دی د دنمارک په کوپنهاگ کې څه موده وړاندې یو افغان له یوه دنمارکي ټیم سره په کډه، د افغانستان په باب یو مستند فلم جوړ کړی دی او تاسو یا ورباندې خبر نه یاست او یا مو څه نه دي پرې لیکلي او... ما ور ته کړل چې ته خو به د نقیب خواجه «زما افغانستان» نومی فلم نه یادوي؟ ده را ته کړل خیر یوسي هماغه یادوم، له مال نه خو یې نوم هم هیر و. ما ورته و ویل چې ولې ما لیکلي و او خپاره کړي مي هم دي، ښه په وخت او پر ځای ما خپله له خپلې کورنۍ سره، په کوم ښار کې چې اوسیرم، ور ته کمپاین کړی د فلم رکلایونه مو ویشلي دي او په پای کې مي په خپله د خپلې کورنۍ له ځینو غړو سره فلم تر پای پورې لیدلی دی او بیا مي یو ښایسته مفصل گزارش ور ته لیکلی او د ۲۰۱۳ کال په فبرورۍ کې مي **خپور** کړی دی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

دې دوست هيله را نه وکړه چې چيرې دې خپور کړی دی، ما ته يې پته را کړه چې زه يې ولولم. ما سمدلاسه ور ته وبل چې ما خو ياده مقاله په څو ويبپاڼو کې خپره کړې ده، په نورو ويبپاڼو کې به يې تر لاسه کول لږ ستونزمن وي، خو په افغان جرمن آنلاین کې زما خانگري آرشیف ته مراجعه وکړه، هلته يې لوستلای شي.

يوه ورځ وروسته يې بيا وپوښتم چې انډيواله هلته ستا د مقالې سرليک شته، خو چې کليک يې کړې نه تر لاسه کيږي. ما چې کنترول کړ، په رښتيا چې نه تر لاسه کېده، نومي د افغان جرمن دوستانو ته و ويل چې څه خبره ده؟ هغوی و ويل چې ښايې هماغه وخت به کومه تخنيکي ستونزه پېښه شوې وي چې زموږ هم پام نه دی ور ته شوی، که يې اړتيا وينې، کيدای شي بيا يې آنلاین کړو.

ما هم خپلو ليکنو آرشیف را خلاص کړ او د مقالې اصل مي را پيدا کړ چې اوس يې يو ځل بيا آنلاین کوم، خو مخکې له هغه نه د افغان - ډنمارکي ژورنالست ښاغلي نقیب خواجه په باب دوي هغه مهمې خبرې چې د دې مقالې له ليکلو نه وروسته پېښې شوې دي، لومړی به د هغو يادونه وکړم بيا به اصل مقاله راوړل شي.

کله مي چې د ښاغلي نقیب خواجه فلم وليد او دا مقاله مي ور ته وليکله او خپره مي کړه، ما داسې تمه درلوده چې ښايې ښاغلي خواجه به يا خپله دا مقاله ولولي او له ما سره به د اړيکو اوخبرو ور پرانيزي او يا به حد اقل کوم بل څوک د ده پېژندگلوي افغان دی خبر کا چې ستا پر فلم داسې يو څه ليکل شوي دي، ته يې مني او که يې په مقابل کې کوم استدلال لري، خو له هغې ورځې نه بيا تر نن پورې د ښاغلي فلم جوړونکي پته ونه لگېده.

ما د ۲۰۱۴ کال په لسمه مياشت کې کيف ته يو سفر درلود، کله چې له سفر نه راستون شوم، په تصادفي ډول مي ښاغلی خواجه د کونپهاگن په هوايي ډگر کې وليد. ده زه نه پېژندم، ما ورپسې غږ وکړ ومې دراوه او ځان مي ور وپېژانده او په بېره مي ور ته و ويل چې ما ستاسو پر مستند فلم(زما افغانستان) باندې دغسې يوه مقاله ليکلې ده او غواړم د دغه فلم او ستاسو د نورو هنري ژورنالستي کارونو په باب افغان لوستونکو ته څه نور شيان هم وليکم، زه ستاسو مرستو او مشورو ته اړتيا لرم او...
دا مي د تيلفون شمېره او دا مي هم ايميل، هيله ده چې ما سره اړيکې وساتئ، خو له هغې ورځې بيا تر نن پورې د ښاغلي خواجه پته بيا هم ونه لگېده.

په ډنمارکي ميډيا کې مي وليدل چې ښاغلي خواجه د ۲۰۱۶ کال په لومړيو کې د کوم ورته مستند فلم د جوړولو له پاره سوريې ته د تگ شوق کړی و، خو هلته له تاو تريخوالي سره مخ شوی و او هغه څه ور سره شوي وو، چې بايد له يوه ژورنالست سره نه وای شوي. تورکي پوليسو د ټولو قوانينو پر خلاف بڼه ډېولې و، داسې شين يې اړولی و لکه سوسنی بانجان،

چې وروسته له لږ رغيډو نه يې بيا له کوم تلویزيون سره په **انټريو** کې د مسالي جزياتو باندې په خپله رڼا اچولې وه.

او اوس هم خپله مقاله:

« زما افغانستان » دهغه فلم نوم دی چې د يو افغان - ډنمارکي ژورنالست له خوا، د يو ډنمارکي ټيم په مرسته جوړ شوی دی. دا فلم يو وار د ۲۰۱۳ کال د جنورۍ د يو دېرشمې (۳۱) نيټې د ماښام په پنځوجو، د ډنمارک په دولسو (۱۲) لويو او ورو ښارونو کې او بيا د ۲۰۱۳ کال د فبرورۍ د پنځمې نيټې د تير ماښام له اتو بجونه څو دقيقې وروسته، د يو ډنمارکي تلویزيوني چينل (DR2) له خوا، په استثنایي ډول نندارې ته وړاندې شو.

زموږ ټولنه او خلک له هر اړخيز پلوه داسې ځپل شوي او زيانمن شوي دي چې، لکه مات ورځ له هرې خوا اوبه ور باندې ور ماتيزي. باد، باران، رلی او... وخت ناوخته ور باندې ور بنسکته کيږي او هر څه پر مخ سره وړي او په دې ډول افغانستان او د افغانستان ټولنه او خلک داسې دي لکه:

« آبی، ټوله بی ».

هرې خواته يې چې اړوي درد دی، چيغې دي، کوکې دي او...

- دا چا وکړل؟

- څنگه يې وکړل؟

- ولې يې وکړل؟

د پاڼو شمېره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په څير و لولئ

او په سل گونه نورې پوښتنې چې تر اوسه پورې يې ځواب له افغانانو سره هم نه شته او له بهرنيانوسره هم. که وي هم – چې شته – خو افغانان يا څوک نه پرې خبروي او که خبروي يې، ډير ناوخته وي، ځکه چې افغانان په داسې دايره کې را گير کړای شوی دي چې لوری ور نه ورک دی. څوک دی چې د دې ځواب به پيدا کړای شي.

د لومړۍ برخې پای

د پاڼو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ